

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Deželni zbor kranjski.

(XVI. seja dné 11. februarja 1896.)

Dež. glavar Detela otvori sejo ob 10. uri. Prečita in odobri se zapisnik tajne seje.

Posl. Ivan Hribar in tovariši predlagajo samostalno:

Visoki deželni zbor skleni: Deželnemu odboru se naroča, naj se, predno se spusti v meritorno reševanje predloga poslanca Žitnika in tovarišev glede ustanovitve deželne zavarovalnice z neobligatornim zavarovanjem proti požaru, toči in živinskim boleznim, obrne: a) do c. kr. zavarovalnega urada pri ministerstvu za notranje zadeve na Dunaj s prošnjo, naj bi mu blagovolil o tem izraziti svoje mnenje; b) do c. kr. osrednjega statističnega urada na Dunaji s prošnjo, da mu doloži statistični material o točah in živinskih boleznih v vojvodini Kranjski v letih 1880—1895.

Dež. predsednik baron Hein odgovarja na interpelacijo Kalanovo glede porabe vode Žgoše. Govornik pravi, da je stvar bistveno drugačna, nego se je popisala v interpelaciji; dokazuje, da je okr. glavarstvo naglo in uspešno vršilo svojo dolžnost, a da prepričanje motenja posesti še ni rešen in je torej naprava zatvornice še nemogoča.

Posl. Klun poroča o proračunu dež. zaklada za l. 1896. Potrebščine znašajo 1,157.891 gld., pokritje 1,091.993 gld., končni primankljaj znaša 65,898 gld.

Posl. Luckmann omenja zemljiške odveze in pravi, da se je iz dobička te akcije zgradila le vojašnica, ker bolnica je le idealno-produktivna naprava, a državni prispevek je že izostal. L. 1894. se je povdarjalo, naj se vsaj del primankljaja pokrije s povišanjem doklad, ker vender ne gre, najemati vsako leto novih dolgov. Troški v razne namene rasejo od leta do leta. Doklada se je svoj čas znižala za 6%, a sedaj se kaže, da je bila to napaka. Bolje je doklade počasi zvišati, nego nakrat a za veliko; vedno le dajati, ne da bi se kaj vzelo, se ne more. Drugod se povdarja, da dežela ne pobiraj indirektnih davkov, le direktne. Zvišanje doklad na žganje utemeljujemo s tem, da se konsum žganja omeji. Primankljaj znaša 66.000 gld. Naredili smo

1/2 milijona novih dolgov, a tako ne sme dolgo iti. To se lahko dela še nekaj let, a potem bo treba doklade izdatno povišati. Naši dohodki rasejo sila počasi in ker je treba kaj storiti, da se naredi konec finančnim kalamitetam, naznani govornik, da stavi pri specialni debati svoje predloge in pripomni, da imajo vse kronovine večje doklade kakor Kranjska.

Posl. Povše prizna, da so naše finančije razmere žalostne, a nasprotuje nasvetu, da bi se letos, po potresu, in po slabi letini zvišale doklade; povišanje bi bilo letos toliko bolj neopravičeno, ker se bo velik del primankljaja zopet povrnil deželi. Po davčni reformi dobi dežela 65.000 gld., a ker se bodo po reformi davki znižali, bo takrat umestno zvišati dež. doklade.

Dež. predsednik baron Hein naznani v imenu finančnega ministerstva, da to ne nasprotuje povišanju naklade na žganje za l. 1896., da pa za bodoče ni upati, da se dovoli tako visoka naklada.

Posl. Hribar se izreče za Luckmannov predlog, ker je važno, da se naredi red v dež. gospodarstvu, ker s kopičenjem dolgov se je bati velike kalamitete. Potrebščine rasejo, ker se je pred 6 leti začelo žrtvovati mnogo za melioracije. Zemljiško odvezna operacija je bila skrajno nesrečna. Ko se je zvršilo konvertiranje, se je vrgla v dežel misel, naj se vlagajo prošnje za podporo v melioracijske namene. Če bi se imelo izvršiti vse ono, za kar se prosi, bi imeli veliko pomanjkanje sredstev. Kako naj omejimo izredne troške? V prihodnje se bo za vsako leto določila gotova svota za vsako poglavje in če se sprejme predlog Luckmannov, bo na razpolago 91.000 gld. na leto. V izrednem zasedanju stopim s preciznimi predlogi pred zbornico in upam, da bodo moji predlogi preperečili vse kalamitete. Govori se, da smo preobremenjeni, a to ni resnično. Govornik dokazuje svojo trditve s številkami. Glede davčne reforme je treba, da se naš dež. zbor oglasi, zato predlaga govornik resolucijo: Vlada se pozivlje, odkazati realni davek deželi v pokritje potrebščin.

Posl. Povše zavrača neke trditve predgovornikove, češ, drugod je svet rodovit in so dežele bogate, torej laglje plačujejo davke in doklade.

Posl. Luckmann se sklicuje na vladno izjavo, da se v bodoče ne bo dovolila tako visoka naklada na žganje ko za letos, češ, to je dokaz, da treba čim prej povišati doklade. Govornik polemizuje s posl. Hribarjem glede zemljiškoodvezne konvertacije, povdarja, da take stvari je presojati vedno le po razmerah, v katerih so se sklenile. Če je v drugih deželah svet boljši, je tudi davek večji, kajti pri nas se je svet nizko cenil.

Posl. dr. Žitnik pravi, da je naš kmet največji revež na svetu in ne more plačati višjih doklad. Naš kmet je preveč konservativen (Posl. dr. Tavčar: Preveč klerikalen!), če ima napake, če pijančuje itd. se je tega navadil od boljših krogov (Klic: Ti ne pijejo žganja.) Koliko stroškov prouzroča samo kaz. zakonik za drž. pripadke! To je drakoničen zakon. Govornik navaja grozne slučaje in reflektira na „Narodovo“ opomnjo, da so klerikalci pri končnem računu o novi bolnici molčali. Pravi, da ni agitiral, zagovarja svoje stališče in sklepa, ko bi klerikalci imeli večino, bi morali pojesti juho, katero so skubali liberalci. (Posl. Kersnik: Tako jo boste pa z nami jedli.) Sklicuje se na verifikacijsko razpravo trdi, da klerikalci niso snubili veleposestnikov, liberalci pa so se poročili z njimi. Želi le, da se poroka ni zvršila s pogoji na škodo slovenskega naroda.

Poroč. Klun odgovarja posamičnim predgovornikom in se izreče zoper povišanje doklad.

Dež. predsednik baron Hein se čudi, da dr. Žitnik, če misli, da so od njega navedeni slučaji glede finančnih organov resnični, ni nastopil pota pritožbe. Govornik protestuje odločno zoper take navedbe. Komur je za stvar, se pritoži na pristojnem mestu. Trditve, da finančni organi zaradi nagrade nepravilno postopajo, naj se ne izreče pod varstvom imunitete. Dokler se dr. Žitnik zunaj dež. zbora ne oglasi pri pristojnih oblastvih, zmatrati je njegove navedbe za neresnične.

Posl. dr. Žitnik popravlja faktično nekatere trditve dež. predsednika.

Posl. baron Schwegel precizuje stališče svoje stranke glede povišanja doklade na direktne davke. Poročevalec Klun je priznal sam, da je povišanje neizogibno in se proti njemu le izrekel,

Listek.

Jeden večer pri „Našem prijatelju“.

(Spisal Nis Vodoran.)

(Dalje.)

IV.

Okrajni nadinženir je pripovedoval:

Znano Vam je, da sem Nemec. Rodil sem se v zgornje štajerskem mestu K, kjer je bil moj oče dokaj imovit stavbeni podjetnik. Nesreča pri nekaterih podvzetjih in bolehnost, ki je več let nadlegovala mojo mater, gnala ga je v obup. Udal se je pijančevanju ter zanemarjal delo in dom. Vse je šlo rakovo pot in prišle so hude zadrege. Da bi si zopet pomogel, začel je staviti znatne svote v loterijo in kartati. Cele noči je izostajal, a zjutraj prihajal z obupnim obrazom domov. Da si pridobi novih sredstev za življenje in igro, prodajal je, kar je imel, vse vprek. Na zadnje ostala mu je le hiša in še ta skoraj prazna, a tudi ta je bila kmalu na dražbi prodana, ker so se upniki oglasili za svoje.

V tej stiski prosil je moj oče za razpisano službo cestnika, ter jo tudi vdobil. Nesreča in po-

treba sta ga spametili, živel je zdaj trezno in vestno opravljal svojo službo. Dobro se nam ni godilo, ali imeli smo vsaj kruha. Mati se je veselila rednega življenja očetovega, ali ne dolgo, kajti hiral je vedno hitreje in pol leta po prodaji naše hiše preselila se je v večnost. Dobro leto pozneje pobrala je smrt tudi očeta in ostala sva sama — jaz in moja sestra. Njej je bilo deset, meni pa dvajset let.

Ta nesreča je bila za naju sreča, kajti začelo se je za naju povsem drugo življenje; vzel je naju namreč stric — očetov brat Ivan — k sebi. Stric Ivan je bil stotnik pri vojaki, a stopil je iz službe, oženil se z bogato vdovo, ter priženil obširno posestvo v lepem kraju savinjske doline.

Z mojim očetom sta se bila sprla radi dedščine po roditeljih, ter si nista dopisovala. Stric Ivan ni vedel, kako revno smo živeli zadnja leta, ker oče moj je bil preponosen, da bi mu bil o tem pisal, ali ga prosil pomoči, sicer bi nam bil pomagal, saj je bil dobrega srca. Ko je pa zvedel za bratovo smrt, prišel je po naju, ter naju povedel s seboj. Mojo sestro poslal je v šole v Maribor; potem je bila stricu v družbo in pomoč, dokler se ni omožila. Mene je dal na realko in potem na tehniko v

Gradec. Zadnji dve leti tehnike zvršil sem na Dunaji, in tam sem se zaljubil v svojo poznejšo ženo.

Stric ni bil skop, vendar mi ni dajal več denarja, kakor je bilo treba za redno, zmerno in skromno življenje, češ naj se učim gospodariti. Pošiljal mi je vsak mesec enako svoto, in s to sem moral izhajati, t. j. skrbeti si za stanovanje in hrano, nabavljati si obleko, knjige in druge potrebščine in zraven še gledati, da mi je še kaj ostalo, da sem mogel časih v gledališče ali na kako drugo zabavo. Da svojega proračuna ne prekoračim, moral sem se ogibati vsakdanjega posečanja gostilnic in kavarn. Zato sem si poiskal stanovanje, kjer sem dobival tudi hrano.

Nastanil sem se, ko sem prišel na Dunaj, na Vidnu v stranski ulici ne daleč od politehnike. Moja gospodinja gospa Reinisch — živila je s svojo hčerko v skromnih razmerah. Razun penzije po svojem pokojnem možu, bivšem poštnem svetovalcu, odgojnega prinosa za Ireno in obresti od par tisoč goldinarjev, vloženih Ireni za doto, ni imela nikakih dohodkov, zategadelj je morala varčno gospodariti, in od dveh sob svojega stanovanja dajala je manjo v najem, ter je najemnika, ako je hotel, vzela tudi na hrano. (Dalje prih.)

ker dež. odbor ni storil, kar bi bil v to svrhu moral storiti. Zato, ker je dež. odbor zamudil storiti svojo dolžnost, zato se ni opustiti zvišanja. Iz lastnih sredstev ne moremo pokriti vseh potreb, zato je potrebno apelovati na državo. Ako pa to storimo, moramo tudi dokazati, da hočemo iz svojih močij za saniranje financ vse storiti, kar mogoče. Predlagano zvišanje za 2% je majhno. Ker po izjavi dež. predsednika ni upati, da se bo zvišana doklada na žganje dovolila še za bodočnost, za več let, je na vsak način že letos skrbeti za to, da se v skromni meri pokrije del deželnih stroškov. Ne deželne, nego občinske doklade teže kmeta, in skrbeti moramo, da se znižajo. V tem oziru je največ storiti za zboljšanje financ. razmer in deželni odbor mora tu zastaviti vse svoje moči. Govornik izjavi, da bo nemška stranka iz teh razlogov glasovala za zvišanje doklad na direktne davke in sicer od 28 na 30%. (Živahno pritrdjevanje)

Dež. predsednik baron Hein prizna, da se sicer v to stvar nima nič utikati, pa sodi, da je povišanje doklad letos neumestno in sicer zaradi lanskega potresa, čigar posledice se bodo še prihodnje leto čutile. Da občinske doklade kmeta tarejo, je res, a te doklade so narasle, ker je dežela občinam vzela pivo in žganje in občine so navezane na doklade na direktne davke. Izjava finančnega ministra se je ozirala na to, da se doklada na direktne davke ne poviša. Povišanje doklad na direktne davke je nepotrebno, ker je primankljaj že pokrit z doklado na žganje in prodajo obligacij in ker je v proračunu več točk, ki se ali deloma ali sploh ne bodo izplačale.

Posl. Luckmann pojasnjuje, da vzlic dokladi na žganje izkazuje proračun primankljaj, v bodoče padata doklada ne bo tako visoka in tedaj bo druge doklade izdatno zvišati. Dež. blagajnica mora marsikaj plačati, če pa ni denarja, ne bo mogla storiti svoje dolžnosti. Letošnjo katastrofo je čutil le del dežele; prvi davkoplačevalec je južna železnica in take družbe se morajo obdavčiti. Zemljiški posestniki plačujejo dosti manj, nego svoj čas. Po potresu prizadetim se bodo odpustile doklade, kakor so se jim odpustili drž. davki. Zaradi nekaj malih občin, ki malo prispevajo, se ne smemo ogreti za slabo finančno gospodarstvo in zato moramo izjaviti, da so nazoni dež. predsednika huda zmeta.

Posl. Murnik opozarja, da se parlamenti ne ozirajo na slaba letine, sicer bi bilo vsako gospodarstvo nemogoče. Konsekvenca proračuna je: poiskati pokritja. Jedenkrat mora biti konec kopičenju dolgov. Kar se investira, to bo tudi na korist potomcem, a zato se ne sme njim vse breme za to natovoriti. Če blagajnico spravimo v stalno zadrego — kaj bo? Skrbeti je torej, da bo blagajnica za razne potrebe imela tudi kaj denarja na razpolago. Nekateri občine imajo doklade na pivo, na užitino itd., druge pa ne, in sicer zato ne, ker imajo v tistih občinah prvo besedo taki ljudje, ki bi morali te doklade plačevati. Dežela daje vedno več za cestne odbore in to bi se lahko prihranilo. Doklade se morajo polagoma poviševati. Že potrebščina normalno-šolskega zaklada se vsako leto pomnoži za 10.000 gld. Poviševanje doklade je na vsak način žalostno, a doklada na žganje zadene kmete ravno tako, kakor doklada na direktne davke. Govornik izjavi v imeni narodne stranke, da bode ta glasovala za 2% povišanje.

Posl. Kalan očita narodni stranki, da za Ljubljano pač uvaža potres, da se pa ne ozira na letino, ki je škodo naredila kmetu. Konsekventno to ni. Ljubljancani so dobili podporo, kmetje pa ne. Akutnega povoda ni, povišati doklade na direktne davke, zato naj se sprejme odsekov predlog.

Posl. Hribar povdarja, da je za upeljavo rednega gospodarstva potrebno zvišanje. Kalan se je skliceval na to, da predlog glede odpusta doklad bo samo na korist Ljubljani. To ni res. Korist bodo imeli vsi kraji, prizadeti po potresu. Ljubljana plačuje večino vseh davkov, zato sta ljubljanska poslanca stvar dobro premislila. Luckmannov predlog spravi v ravnovesje finance tako, da v bližnji prihodnosti ne bo treba misliti na zvišanje. Soditi je stvar brez strasti. Kalan je rekel, da se bo stvar nesla iz zbornice in da se bo ž njo ljudstvo huj-skalo. Klerikalci naj stvar resnično slikajo, pa ne bo nič razburjenja. Pri volitvah soklerikalci ljudstvu razne stvari pojasnjevali, a navadno vse drugače nego resnično. Če bodo ljudem povedali, da se z 2% povišanjem obvaruje ljudstvo višjih doklad, ne bo nič nasprotstva.

Posl. Pavš trdi, da bodo Hribarjevega pred

loga, glede odpusta doklad po potresu prizadetim posestnikom kmetje le v minimalni meri deležni.

Poroč. Klun govori obširno zoper povišanje, priznava pa, da bo vsaj prihodnje leto neizogibno potrebno.

Posl. baron Schwegel konstatuje, da je vladno naznanilo glede doklad na žganje v prihodnosti in izjava Klunova, da bi tudi letos sam glasoval za povišanje, da ni dež. odbor zamudil staviti svoje predloge, napotila njegovo stranko, staviti svoj predlog.

Zbornica sklene na to preiti v specialno debato.

Potrebščina znaša:

- I. Za dež. zbor 14.534 gld.;
- II. Za administracijo 65.540 gld.;
- III. Za deželno posestvo 6583 gld.;
- IV. Za deželnokulturne namene in vodne zgradbe 89.979 gld.;
- V. Za javno varnost 23.998 gld.;
- VI. Za zdravstvo 29.677 gld.;
- VII. Za dobrodelne naprave 292.980 gld.;
- VIII. Za pouk, omike in dobrodelne namene 272.486 gld.

Tu so vštete tudi nasvetovane podpore: 1. Dramatičnemu društvu 6000 gld., 2. društvu „Theaterverein“ 6000 gld., 3. Muzealnemu društvu 400 gl., 4. Ciril Metodovi družbi 1000 gld., 5. Filharmoničnemu društvu (za tri leta po 300 gld. I. rok) 300 gl., 6. Dunajskemu „Studenten-Krankenverein“ 50 gld., 7. Graški podpiralni zalogi 150 gl., 8. „Asylverein“ na Dunaji 50 gld., 9. „Mensa academica“ na Dunaji 25 gld., 10. Podpornemu društvu slovenskih visokošolcev na Dunaji 200 gld., 11. Dunajskemu medicinskemu podpornemu društvu 20 gld., 12. „Frei-schistiftung“ za tehnike v Gradcu 30 gl., 13. Podpornemu društvu na rudarski akademiji v Ljubnem 20 gld., 14. „Radogoj“ 200 gld., 15. Podpornemu društvu na spodnji gimnaziji ljubljanski 250 gld., 16. na gimnaziji novomeški 200 gld., 17. na gimnaziji v Kranju 100 gld., 18. na gimnaziji kočevski 100 gld., 19. na višji realki v Ljubljani 50 gold., 20. Luki Jeranu za uboge dijake 200 gl., 21. ljudski in dijaški kuhinji ljubljanski 100 gl., 22. novomeški dijaški kuhinji 50 gld., 23. dijaški kuhinji v Kočevju 25 gld., 24. „Narodni šoli“ 200 gld., 25. Di-jaški kuhinji v Kranju 100 gld., 26. „Rudečemu križu“ 100 gld., 27. „Patriot. Frauenhilfsverein“ 50 gld., 28. Bolniškemu društvu zasebnih uradnikov 100 gld., 29. „Slovenskemu planinskemu društvu“ 200 gold., 30. Podpornemu društvu na filozofični fakulteti na Dunaji 20 gld., 31. Podpornemu društvu dunajske „Hochschule für Bodencultur“ se predlaga 30 gld. iz deželnega kulturnega zaklada, za strokovno šolo v Kočevju pa 250 gld. iz kredita za obrtni pouk, iz katerega naj se izplača tudi podpora 25 gld. dovoljena društvu „Verein für Knaben-handarbeit in Wien“. Tukaj ne posebej omenjene prošnje za podporo št. XXVIII, LIII in CXI se po nasvetu finančnega odseka odklanjajo.

- IX. Za občila 114.170 gld.;
- X. Za pripravo in vojaške namene 11.100 gl.;
- XI. Za primankljaj deželnega posojilnega zaklada 203.344 gld.;
- XII. Za razne potrebščine 33.500 gld.

Skupna potrebščina znaša torej 1.157.891 gl. Posl. Kersnik nasvetuje pri točki II. resolucijo, naj dež. odbor še tekom leta izda zdravstveni zakon, službeno navodilo za okrožne zdravnike in vse dodatne zakone, v kar naj porabi primeren znesek iz svote za tiskovine in nepavšalirane reči.

Posl. Hribar pravi pri točki IV., da je vsako leto ponavljal predlog, naj bi se ustanovila hipotečna banka. Posl. baron Schwegel se je postavil na govornikovo stališče, ker bi tak zavod dajal za melioracije itd. posojila. Žitnik je govoril, da je za povzdigo realnega kredita, a vzlic temu je njegova stranka bila vedno zoper hipotečno banko. Da je glasovala za ustanovitev hipotečne banke, bi v kratkem morda že imeli od take banke korist. Koroški dež. zbor je sklenil ustanoviti hipotečno banko, dasi se je s stvarjo začel pozneje baviti, nego kranjski. Kjerkoli so hipot. banke, so obresti padle, lahko se že izdajajo 3 1/2% zastavni listi. Že znižanje obrestne mere govori za ustanovitev hipotečne banke. Hranilnica lahko zvišajo obresti, če pa je hipot. banka, ima dolžnik zagotovljeno 3 1/2%, naj se obrestna mera tudi zviša. Najvažnejše pa je konvertovanje višje obrestovanih dolgov. Ko bi se zavod samo s tem bavil, bi prihranil kmetu stotisoče. Zategadelj predlaga govornik:

Visoki deželni zbor skleni: Deželnemu odboru se naroča, naj: 1. stopi v dogovore z deželnimi odbori v Pragi, v Brnu, v Opavi, na Dunaji, v Lincu, v Lvovu in v Poreču v ta namen, da poizvé, kakošen upliv je v dotičnih deželah imela ustanovitev in kakošen dosedanje poslovanje deželnih hipotečnih zavodov na kreditne razmere in zlasti na realni kredit, in imajo li te dežele od svojih hipotečnih zavodov pričakovati tudi kako direktno korist; 2. da se obrne do deželnega odbora kraljestva Češkega s prošnjo, naj mu poroča, kako se je razvilo poslovanje češke deželne banke, zlasti kar se tiče melioracijskih občinskih posojil; 3. da se z jednako prošnjo obrne do deželnega odbora v Lvovu glede poslovanja deželne banke za kraljevino Galicijo in Lodomerijo, ter veliko vojvodino Krakovsko; 4. da se obrne do ravnateljstev hipotečne banke češkega kraljestva v Pragi, deželne hipotečne banke nižje-avstrijske na Dunaji, deželne hipotečne banke gor-nje-avstrijske v Lincu, „towarzystwa kredytowego ziemskiego“ v Lvovu, „Istituto del credito fondiario del Margraviato d' Istria“ v Poreču, hipotečne banke mejne grofije Moravske v Brnu in Oesterr.-schles. Boden-Credit-Anstalt v Opavi s prošnjo, da mu sporo-če, kakšen upliv je njihovo dosedanje poslovanje imelo zlasti glede na zboljšanje in potemtakem tudi na ceno kmetijskih posestev, ter da mu pripošljejo tabelarične izkaze o svojem poslovanji; 5. da na podlagi teh poizvedb poda deželnemu zboru v bo-dočem zasedanji končne svoje obrazložene nasvete.

Posl. dr. Schaffer sodi, da pri razmerah v naši kronovini ne kaže ustanoviti hipotečne banke in polemizuje s predgovornikom, zagovarja je hranilnico.

Posl. Lenarčič opozarja pri isti točki vlado, naj bi uslišala prošnje glede uvedanja žrebcev dobre pasme, primerne našim potrebam.

Posl. Hribar omeni pri točki VI., da se je pred tremi leti vzprejela resolucija glede izločitve nekaterih občin iz šmarijskega in njih priklopljenja zdravstvenemu okrožju ljubljanskemu, da se pa v tem oziru ni nič storilo. Dež. odbor naj že reši prošnjo, in sicer ugodno. Govornik predlaga pri-merno resolucijo.

Posl. Hribar nasvetuje pri točki VIII. na-slednjo resolucijo:

Visoki deželni zbor skleni: Deželnemu odboru se naroča: 1) Obrniti se do c. kr. zaloge šolskih knjig na Dunaji z nujno prošnjo, naj izda: a) Slo-vensko berilo za štirirazredne ljudske šole po mestih s posebnim ozirom tudi na dekliške šole, b) slo-vensko slovnico in slovensko berilo za več ko štiri-razredne ljudske šole, c) prvo, drugo in tretjo raču-nico. 2) Izposlovati na pristojnem mestu, da se potrdi Fr. Oroznovega „Zemljepisja II. del“ in Ant. Nedvédova knjiga „Početni nauk v petji“. 3) Iz-dati v svoji založbi ali pa s primernimi prispevki podpirati privatno založbo sledečih slovenskih učnih knjig za ljudske in meščanske šole: a) Geometrijo, b) prirodopisje za sedmi in osmi razred, c) zemlje-pisja III. del, d) prirodoslovje za sedmi in osmi razred, d) atlant za ljudske šole, e) stilistiko in poetiko, f) računsko knjigo za obrtno-nadaljevalne šole. V ta namen stopi naj v dogovor s pisatelji, ki imajo za jeden ali drugi teh predmetov že pri-rejene rokopise, ali pa so pripravljeni spisati jih. Govornik pojasnjuje obširno vso stvar in utemeljuje svojo resolucijo.

Posl. dr. Schaffer pravi, da je resolucija meritorno važna in ker se ni bilo moči o njej na-tačno poučiti, se izreče proti njej, oziroma da bi se o njej že danes glasovalo. Naj se torej dež. od-boru naroči, naj preišče, katere predlaganih knjig so sedaj potrebne in naj glede njih stori potrebne korake.

Posl. Hribar se pridruži Schafferjevemu pred-logu glede tretjega dela svoje resolucije.

Posl. Kalan pravi pri točki VIII., da se za-hteva 15.000 gld. za gledališče, torej polovico tega, za kolikor se hoče povišati doklada. Govornik raz-pravlja na dolgo in široko o dramatični literaturi, o idealnih namenih gledališč ter pride do zaključka, da je dandanes namen gledališču zabava. Splošno se mora reči, da se pri nas ne igrajo igre, ki bi bile v spodbudiljaj z verskonravnega stališča. Obža-lovati je, da se predstavljajo igre kakor Ibsen-ove, Sudermann-ove itd. Mnogo iger pokvarijo igralci. Go-vornik navaja neke stare dogodbe in pravi, da zlasti glede intendance slovenskega gledališča se mora

priznati, da skuša povzdigniti gledališče, vrh tega ima velike težave z opero in je torej potrebna podpora. Podpora naj bi dajala Ljubljana, a ker je gledališče deželno, se pač ne more odreči vsaka dež. podpora. Zlasti bi bilo misliti na pridobitev našemu ljudstvu primernih iger. Finančni odsek predlaga za slovensko gledališče 6000 gld. podpore, za nemško pa tudi 6000 gld. Očitno je, da je nemško gledališče preveč očetovsko oblagodarjeno v primeri s slovenskim. Ker mi nismo nasprotniki gledališča in želimo, da bi slovensko gledališče uspevalo, predlagam, naj se dovoli „Dram. društvu“ 4000 gld. podpore in 2000 gld. za pridobitev primernih iger, nemškemu gledališču pa naj se dovoli 3000 gld.

Posl. Jelovšek se strahovito hujuje na „mušice“ v „Slov. Narodu“ in izreka željo, naj bi se klerikalni poslanci pri miru pustili.

Posl. dr. Tavčar pravi posl. Jelovšku, da je napadal odsotno osebo; ko bi bil mušičar član zbornice, bi mu jo gotovo zasolil. Če bomo vsako neslanost, ki se tiska bodi v „Narodu“, bodi v „Slovenecu“, spravljali v dež. zbor, kam pa pridemo? Lasajmo se zunaj zbornice. Kalanov predlog je jako lep, a dvomim, da mu je izšel iz srca. Ko bi bil mogel, bi bil ostal na stališču njegove stranke, da od kmetijskih žuljev se ne sme dati ne groš za gledališče. Za Kalanom tiči drug zajec. Žitnik je koncem svojega govora govoril o poroki mej narodno stranko in Nemci. Mi jo bomo napravili brez Žitnika, če jo bomo sklenili. (Posl. Kersnik: Civilno) Če je Žitnik o razmerju mej narodno stranko in Nemci tako poučen kakor o grozodejstvih finančarjev, o katerih je prej govoril in radi česar ga je dež. predsednik tako trdo prijel, potem je slabo poučen. Po krivdi klerikalcev je narodna stranka prišla v položaj, da mora iskati zaveznikov. Ko je šla narodna stranka v boj, je imela dva sovražnika. Klerikalci ste nas pri volitvah nap dali, kakor nas nemška stranka morda nikdar ni. Tudi mene ste osebno grdo napadali. Nad vami stoje drugi in če kdo, ste vi, ki morate plesati, kakor se vam ukaže, tudi če bi ne hoteli. Videli smo, da je vaša stranka nevarna za naš narod. Vse hočete zatreti, kar ima obliko svobode, a brez tega naš narod nima ob stanka. Ko bi imeli večino, bi slovensko gledališče koj pokopali. Vaša stranka je pri volitvah dobila podporo pri visoki vladi. Ko bi bil mogel dež. predsednik na Dunaj naznaniti: „Ich habe die radikale Partei vernichtet“, bi bil to lep dan zanj. Naša stranka mora torej iskati podporo. Klerikalna stranka sedi že leta v zbornici in nekoč smo se z nje voditeljem dogovarjali, naj se odmeri podpora gledališču tako, kakor je danes Kalan predlagal. Voditelj je rekel, da mora nemško gledališče dobiti prav toliko podpore, kakor slovensko. Mi se na vas ne moremo zanesti. Pri podpori za deklisko šolo ste pozabili svojo besedo. Taka fides je nulla fides! Kalan je sam rekel, da je od njega nasvetovana podpora le začasna, da naj jo daje Ljubljana. Ko bi po vašem šlo, bi drugo leto nobeno gledališče ne dobilo podpore. Slovensko gledališče bi bilo izgubljeno, če bi je vi dobili v roke in da je ne boste dobili, vam damo poročstvo s tem, da bomo glasovali za obe podpori. (Viharno odobravanje.)

Posl. dr. Schaffer govori o umetniškem nivo-u obeh gledališč, povdarjajoč, da sta gledališči boljši nego v drugih provincijalnih mestih. Če ni slovenskih dram, jih ni. Tako se je godilo tudi drugim narodom. Govornik priporoča predlog finančnega odseka.

Posl. Hribar pravi, da je Kalan zavzel stališče, katero je v nasprotju s preteklostjo njegove stranke. S tem je pobil vse tiste, ki so kdaj govorili zoper gledališče, ali bi še kdaj hoteli govoriti. Govornik zavrača izražanja Kalanova glede reperitoirja in naglašja, da morajo podjetja ustrezati želji občinstva in predstavljati moderne igre.

Posl. Klun naznani, da bo glasoval za Kalanov predlog.

Pri glasovanju se Kalanov predlog odkloni in se vzprejme predlog finančnega odseka (Odobranje).

Posl. Hribar predlaga in utemeljuje pri točki IX naslednje resolucije:

I. Visoki dež. zbor skleni: Deželni odbor se pooblašča, da za dogradnjo ceste od Spodnjega Brnika v kranjskem do Vodice v kamniškem okraju dovoli iz kredita za cestne namene daljši prispevek 2000 gld. Ob enem se mu naroča ukreniti vse potrebno, da se ta cesta v smislu § 23. cestnega zakona za vojvodino Kranjsko sprejme med okrajne ceste.

II. Visoki dež. zbor skleni: Deželnemu odboru se naroča: 1. Obrniti se do generalnega ravnateljstva c. kr. priv. južne železnice na Dunaji z nujno prošnjo, naj za osebni promet na svoji ljubljanski postaji sezida novo, vedno množičnemu se prometu odgovarjajoče in deželnega stolnega mesta vredno poslopje, ali pa naj sedanje postajno poslopje tako temeljito prezida, da bode v vsakem oziru zadostovalo. 2. obrniti se do istega ravnateljstva s pozivom, naj se z mestno občino ljubljansko kar najhitreje dogovori, kako bi bilo odpraviti velike prometne ovire, katere prouzroča okolnost, da presekava južno-železnična proga Dunajsko cesto v njenem nivelu. 3. Naznaniti obe ti zadevi visokemu c. kr. železničnemu ministerstvu s prošnjo, naj bi v javnem interesu blagovolilo južni železnici ukazati, da upošteva upravičene želje deželnega zbora.

III. Visoki dež. zbor skleni: Deželnemu odboru se naroča obrniti se do upravnega odbora dolenskih železnic s prošnjo za ustanovitev postaje za osebni in tovorni promet poleg mestne klavnice na Poljanah.

Posl. Lenarčič želi, naj deželni odbor vestno nadzira poslovanje cestnih odborov.

Poslanec dr. Papež nasvetuje, naj se prvi Hribarjev predlog odkaze finančnemu odseku.

Posl. Zelen govori pri točki XII „razne reči“ o raznih rečeh.

Ob 3. uri se zaključi dopoldanska seja.

* * *

Popoldansko seja otvori dež. glavar Detela ob 1/25 uri.

Poroč. Klun nadaljuje poročanje o proračunu in sicer o pokritju, katero izkazuje naslednje prihodke:

I. Iz deželnega posestva 61.882 gld.

II. Iz javnih naslovov 3.633 gld.

III. Raznih dohodkov 64.354 gld.

Skupno pokritje znaša 129.869 gld. v primeri s potrebščino je torej primankljaja 1.028.022 gld.

Posl. Luckmann pravi, da je finančni odsek se gotovo zmotil, da ni premenil točke glede naklade na finejšje likere in nasvetuje, naj se ta davek poviša namesto na 6 gld. od hektolitra, na 15 gld.

Poroč. Klun sodi, da se mu predlog ne zdi potreben, ker dohodek od finejšjih likerjev je premalen. Če se poviša doklada na direktne davke, je pa predlog celo nepotreben.

Posl. Luckmann popravlja faktično, da se je bati uvaževanja poslanih opojnih pijač, če se poviša samo naklada na žganje. To naj bo efekt nasveta, ne pa povišanje dohodkov.

Posl. Murnik pravi, da Klun ne vé, kako stališče naj zavzame, zato naj se točki zopet odkazeta odseku.

Posl. Hribar pravi, da je stališče finančnega odseka nedvoumno, Luckmannov predlog je pa tako jasen, da si vsak lahko naredi sodbo.

Predlog posl. Murnika se vzprejme, vsled česar se seja prekine, da se zamore finančni odsek o stvari posvetovati.

Ko se seja zopet začne, naznani posl. Klun, da je finančni odsek Luckmannov predlog sklenil priporočati zbornici. Efekt sicer ne bo velik, a preprečilo bi se vsako sleparenje. Govornik predlaga končno:

I. Skupna potrebščina deželnega zaklada za l. 1896. v znesku 1.157.891 gld. in skupno pokritje v znesku 129.869 gld. torej s primankljajem 1.028.022 gld. se potrjuje.

II. V pokritje primankljaja v znesku 1.028.022 g. naj se za l. 1896. pobira: 1.) 40% priklada za užitnino od vina, vinskega in sadnega mošta in mesa v znesku 137.969 gld., 2.) nastopne naklade: a) od porabljenih likerjev in vseh poslanih opojnih tekočin brez razločka na stopinje alkoholovine od hektolitra po 15 gld.; b) od vseh porabljenih žganih opojnih tekočin po stopinjah 100delnega alkohometra za vsako hektolitersko stopinjo 30 kr., obe v skupnem znesku 305.000 gld.; c) od vsacega hektolitra povžitega piva ne glede na saharometer-sko stopinjo po celi deželi po 1 gld. v skupnem znesku 100.000 gld. Ta deželna naklada sme zavdevati samo porabo, in ne sme zadeti ne izdelovanja in ne trgovine. V Ljubljani, katera velja za zaprto mesto, pobirati je deželna naklada pri uvozu kakor tudi pri izdelovanju piva; povračati je pa naklado pri izvozu piva iz Ljubljane v oni meri, po kateri je mestna občina ljubljanska zavezana, po obstoječih predpisih povračati mestne doklade. V ostalem ozemlju se ta naklada ne sme pobirati ne pri izdelovanju in ne pri uvozu v ozemlje de-

žele, ali v kateri kraj zunaj Ljubljane., 3.) 28% priklada na vso predpisano vsoto vseh neposrednih davkov z vsemi državnimi prikladami vred v znesku 419.155 gld.

III. V pokritje še ostalega primankljaja pooblašča se deželni odbor, da sme v pridobitev potrebnega denarja po potrebi prodati nekaj obligacij glavninskega deželnega premoženja do najvišjega denarnega zneska 35.000 gld. Dalje se deželni odbor pooblašča, da sme v pokritje že prej dovoljenih, pa dozdej še neporabljenih kreditov po potrebi najeti posojilo do najvišjega zneska 50.000 gld., v dotacijo deželne blagajne pa še drugo posojilo do najvišjega zneska 100.000 gld., torej oboje skupaj do najvišjega zneska 150.000 gld., od katerih naj bi se plačevale največ do 4 1/2% obresti in ki naj se prilično vračajo iz povračil in blagajničnih preostankov.

IV. Deželnemu odboru se naroča, da dobi sklepom pod št. II. in III. Najvišje potrjenje. V. V VIII. poglavju, 5 naslovu „Potrebščine“ dovoljuje se deželnemu odboru pri točkah d), e) in f) virement.

Finančni odsek predlaga k proračunu deželnega zaklada sledeče resolucije:

I. Z ozirom na ugodni uspeh deželne naklade na žgane opojne tekočine odmeri se za leto 1895. poslujočemu osebu posebna nagrada v znesku 5% od vsega čistega dohodka, kateri po odbitih remanencah presega znesek 100.000 gld. Deželni odbor se pooblašča, da po svoji previdnosti razdeli to svoto mej one pri pobiranju deželne naklade poslujoče osebe, katere se odlikujejo po posebni spretnosti in točnosti. Iz istega zneska naj se eventualno tudi primerno nagradi Zvonimir Zor. Ob enem pooblašča se deželni odbor, da sme prav kakor lani plodonosno naložiti neki del tega zneska.

II. Deželnemu odboru se naroča, da se vdeleži zakupne dražbe užitninskega davka na Kranjskem kot ponudnik imenom dežele, in sicer pri vseh zakupnih dražbah, katere se bodo vršile do prihodnjega deželnozborskega zasedanja.

III. Deželnemu odboru se naroča, da naj skuša pri najemanju posojil doseči kolikor mogoče nizko, k večjemu po 4 1/4% obrestovanje.

IV. Deželnemu odboru se naroča, da pravčasno izgotovi za deželni zbor namenjene predloge in jih kolikor mogoče vsaj 14 dni pred pričetkom deželnega zbora gospodom poslancem pošlje na dom. Dalje se deželnemu zboru naroča, da stenografični posel v deželnem zboru uravna v smislu § 15 pravnega reda, po katerem se imajo od govornikov pregledati govori v 24 urah po vsaki seji, potem pa nemudoma natisniti.

V. Deželni odbor se pooblašča, s c. kr. vlado dosedanje, provizorično pogodbo glede agrarskih operacij za tekoče leto podaljšati.

VI. Da se doseže in ohrani ravnovesje v deželnem budgetu, deželno prebivalstvo pa obvaruje prevelikih davčnih bremen, izreka deželni zbor, da je podpore in posojila za podjetja in naprave, katerih važnost v narodnogospodarskem, zdravstvenem in prosvetnem oziru se priznava, urediti tako, da se bodo dovoljevale le do nekega gotovega zneska, kateri prekoračiti bode mogoče le s posebnim sklepom deželnega zbora. Nedotikajoč se podjetij in naprav, katerih izvršitev je že zagotovljena s kakim dosedanjim sklepom deželnega zbora, za katere je torej višji kredit eo ipso že dovoljen, določajo se za dobo sedanjega zasedanja kot najvišji dopustni krediti: pri poglavju IV. nasl. 3—5, 10.000 gl. pri poglavju IV. nasl. 6. 20.000 gld., pri poglavju IV. nasl. 11, 20.000 gld., pri poglavju VIII. nasl. 8. točka a) in b) 10.000 gld., pri poglavju VIII. nasl. 9 točka b) 15.000 gld., in pri poglavju IX. nasl. 2. 20.000 gld.; deželnemu odboru se pa naroča, naj vsakoletne proračune upoštevajoč vedno važnost in nujnost podjetij in naprav, ki se imajo podpirati, sestavlja strogo v okviru teh kreditov.

VII. Glede na veliko gospodarsko važnost pogozdenja Krasa, čegar lega v bližini najvažnejšega državnega trgovskega pristanišča je zlasti za lesno trgovino jako ugodna; dalje glede na to, da prebivalstvo Krasa od leta do leta bolje spoznava koristi, ki izvirajo iz pogozdovanja in si zato samo želi hitrejšega in intenzivnejšega delovanja v tem oziru; konečno glede na to, da bode pogozdenje Krasa prav izdatno povzdignilo davčno zmožnost prebivalstva: pozivlja se visoka vlada, zvišati kar najizdatneje vsakoletni prispevek za pogozdovanje Krasa.

VIII. Za leto 1896. proračunjeni nedostatek gledališkega zaklada v znesku 2.912 gld. pokrije naj se, v kolikor bi v to ne zadostovali blagajnični prihranki, iz deželne zaklada.

Posl. Luckmann se sklicuje na svoja dopoldanska izvajanja in pravi, da je iz socialnopolitiških ozirov želeli znižanja indirektnih davkov, zlasti pa na pivo in meso. Žganju je država doslej zelo prizanašala. V naši kronovini se množi konsum žganja uprav strahovito. Financijelni efekt te naklade je velik; morda se bo znižal konsum vsled zvišanja naklade. Če glasujem za zvišanje, se ne zgodi to iz financijelnih ozirov. Skušnja uči, kako gineva prebivalstvo vsled žganjepitja, zato upam, da bo zvišanje doklade znižalo konsum. Dež. predsednik je obljubil potrditev sklepa glede doklade na žganje in mislim, da ne bo zameril, če smo glede zvišanja doklad na direktne davke drugih mislij, kakor on. Finanč. ministri se trudijo doseči ravnesje. Če bomo mi v isto svrhu storili vse, kar je v naših močeh, se bo to uvaževalo, zato predlaga govornik, naj se doklada na direktne davke zviša za 2%. Redni troški so od l. 1890 se pomnožili za več kot 200.000 gld. Drž. davki se niso dosti zvišali, pač pa dež. troški. Samo tožarenje nam le škoduje. Ko bi mogli vedno le dajati in nič jemati, bi se poslanstvo še bolj iskalo ko zdaj.

Pri specialni debati se vzprejmo vsi predlogi soglasno, glede Luckmannovega, da se doklada na direktne davke zviša za 2%, predlaga posl. dr. Papež, naj se glasuje po imenih.

Pri glasovanju glasujejo za 2% zvišanje doklad naslednji poslanci: Ervin grof Auersperg, Leon grof Auersperg, grof Barbo, Globočnik, Grasselli, Hribar, Kersnik, vitez Langer, Lenarčič, baron Liechtenberg, Loy, Luckmann, dr. Majaron, Murnik, Perdan, dr. Schaffer, baron Schwegel, dr. Tavčar, baron Wurzbach,

Zoper zvišanje glasujejo: Ažman, Detela, Jelovšek, Kajdiž, Kalan, Klun, Košak, Lavrenčič, Modic, Pakiž, Papež, Pfeifer, Povše, Schweiger, Zelen, dr. Žitnik.

Posl. Klun naznani, da vsled vzprejetja predloga, da se naklada zviša za 2%, se zmanjšuje primanjkljaj za okroglih 31.000 gld., vsled česar ne bo treba prodati toliko obligacij, kakor se je predlagalo, namreč ne za 66.000 gld. nego le za 35.000 gld.

Vsi ostali predlogi in resolucije se vzprejmo seglasno. Mesto umaknjenege dela Hribarjeve resolucije glede šolskih knjig se vzprejme dotična Schafferjeva resolucija.

Posl. dr. Papež poroča o izvršitvi sklepov, katere je storil dež. zbor v seji 29. julija 1895 vsled potresne katastrofe. Za popravo raznih poslopij, za barake in selitev, za barake mestnega magistrata, in za doklade dež. uradnikom in učiteljem je dež. odbor izdal 131.803 gld. 99 $\frac{1}{2}$ kr. Poročevalec predlaga, naj se poročilo dež. odbora odobri in naj se vzprejme nasvet:

Sedajni deželni dvorec naj se podre in se deželni odbor pooblašča, da odredi takojšnje podiranje. V ta namen potrebni kredit se mu dovoljuje. Na prostoru, kjer stoji sedanj dvorec, se ima sezidati novo poslopje po načrtu, kateri se odobri v letošnjem zasedanju po veliki noči. Dozidati je podrti del deželne hiše v Gospodskih ulicah in v Salendrovih ulicah in sezidati novo Pogačnikovo hišo v Salendrovih ulicah, to pa po načrtih, kateri se pozneje odobri. Ker sezidava teh poslopij prouzroči deželi najmanj 700.000 gld. stroškov in ker je dežela imela vsled potresa 131.803 gld. 99 $\frac{1}{2}$ kr. izrednih izdatkov, prosi se vlada, da dovoli deželi 200.000 gld. nepovratne podpore in 400.000 gld. brezobrestne ponapredščine.

Posl. Hribar naglašča, da je Ljubljana vsled potresa več trpela, ko vsi drugi kraji skupaj. Po drž. zakonu glede podpor in posojil naj se te podpore in posojila dajejo v namen, da se ohrani vrednost poslopij. Če je komu bilo dano brezobrestno posojilo, bi bilo misliti, da to preide tudi na njegovega naslednika, vlada pa se je izrekla za načelo, da se daje posojilo ad personam. To je krivično in prebivalstvu kvarno.

Deželni glavar Detela pravi, da stvar ne spada sem.

Posl. Hribar ugovarja, da bi stvar ne spadala sem, protestuje, da dež. glavar vzame besedo poslancu, ki hoče varovati interese svojih volilcev, ter pravi, da bode pri naslednji točki o stvari govoril.

Predlog se odobri.

Posl. dr. Majaron poroča o Hribarjevem samostalnem predlogu glede oprostitve po potresu poškodovanih poslopij od dež. prik. Govornik pojasnjuje obširno vso stvar in nasvetuje, naj se za zdaj dovoli oproščenje od dež. naklad za dobo 5 let. Govornik predlaga, naj se odobri dotični zakonski načrt.

Posl. Hribar nadaljuje svoj prejšnji govor in čita pismo nekega posestnika, ki je bil hudo zadolžen. Dobil je 300 gld. podpore in 1000 gld. posojila. Ker si ni mogel pomoči, je prodal hišo; kupec jo je kupil, le ker je upal, da dobi predniku dovoljeno posojilo. Vlada pa posojila ni dala ne predniku ne kupcu, ki je tudi hudo zadolžen. To pismo karakterizuje dovolj vladno postopanje. Vlada se sklicuje na zakon glede dajanja posojil in podpore. Tarih slučajev se bo jako mnogo primerilo. Ko bi se tako ne ravnalo, bi se Ljubljana hitreje obnovila. Zato prosi govornik dež. predsednika, da bi v takih slučajih mileje postopal. Odpis davkov se čudno vrši. Kar se je pisalo v listih („Slov. Narod“), se je potrdilo pri davčni lokalni komisiji. Zakonodajalec ni imel namena, da bi se tako postopalo in zato prosi govornik odpomoči tudi v tem oziru. Vsi vemo, da se je cenitev v Ljubljani tako vršila, da ne daje prave podobe po potresu prouzročene škode. Magistrat je pozval posestnike, naj naznajo, koliko so imeli škode in koliko bi bilo treba še podpore. Ljubljanski posestniki prosijo še 2.700.000 gld. Mestni magistrat priporoča vladi, naj dovoli še 1 $\frac{1}{2}$ mil. brezob. posojila in le želeli je, da bi se hotel dež. predsednik potegniti za to prošnjo, da se jej ugotovi v popolni meri. Naš Grad je razdejan in se več ne rabi. Justični erar je ponudil mestu, naj ga kupi. Mestu bi bilo v korist, ko bi se napravili sprehodi, a kupiti gradu ne more. Zato naj vlada Grad in k njemu spadajoča posestva brezplačno prepusti mestu. Govornik predlaga naslednje resolucije:

I. Visoki deželni zbor skleni: Da se ne omejujejo dobrote, katere so se nameravale z zakonom z dne 1. julija 1895, drž. zak. št. 94, nakloniti prebivalstvu Ljubljane in drugih vsled potresa 1895 zadetih krajev na Kranjskem in Štajerskem, pozivlja se visoka c. kr. vlada nujno in z vsem naglasom, da: 1. ne odreka v § 2. imenovanega zakona dovoljenih brezobrestnih ponapredščin v tarih slučajih, v katerih je prvotni lastnik prodal svoje poškodovano ali razdejano poslopje drugemu z namenom, da ga le-ta popravi ali na novo sezida. 2. prizna davčne olajšave v smislu § 3. zakona z dne 23. junija 1895, drž. zak. št. 88, v polni dopustni meri tudi onim hišnim posestnikom, ki so za popravo svojih poškodovanih poslopij dobili zagotovljeno ali izplačano državno nepovratno podporo ali brezobrestno ponapredščino.

II. Visoki deželni zbor skleni: Prošnja mestne občine ljubljanske, da se hišnim posestnikom ljubljanskim za škode, katere jim je prouzročil potres leta 1895 poleg podpor, dovoljenih jim z zakonom z dne 6. julija 1895, drž. zak. št. 94, nakloni še daljša državna podpora 1.500.000 gld. brezobrestne ponapredščine in 1.000.000 gld. 3 $\frac{1}{2}$ %nega posojila, spoznava se z ozirom na način cenjevanja potresnih škod v mestu ljubljanskem in na škode, ki so se šele kasneje konstatovati zamogle, za popolnoma opravičeno in visoka c. kr. vlada se naprosi, da jo uvaževati blagovoli.

III. Visoki deželni zbor skleni: Visoka c. kr. vlada se naprosi, naj iz javnih ozirov blagovoli ljubljanski grad in k istemu spadajoče posestvo odstopiti brezplačno v last mestni občini ljubljanski, predpostavljajoč, da jih ista sprejme.

Posl. Povše zahteva tudi za okolico ljubljansko nadaljnega posojila oziroma želi, naj se porabi za okolico del zaprosene svote, ako se ista dovoli.

Predlagani zakonski načrt se odobri in takisto resolucije Hribarjeve in amendement Povšetov.

Posl. dr. Majaron poroča o § 9. in 10. stavbinskega reda, katera sta se bila vrnila odseku. Povdarja, da je odsek zmatral za potrebne neke premembe določb glede eksproprijacije, osobito z ozirom na zemljiško knjigo in pojasnjuje razloge, kateri so ga vodili pri tem in tendence prememb ter nasvetuje, naj se vzprejmo te nove določbe.

Posl. dr. Tavčar sodi, da je stvar že dosti pojasnjena. V odseku je predlog prodrl z neznatno večino. Stvar je važna, ker se je bati, da bi se preprečila ali savišla sankcija zakona. Za hišne

posestnike je bolje skrbjeno s tem, kar je bilo prvotno predlagano. Čisto jednaka določila veljajo za za Brno in Prago, če tam zadoščajo, bodo tudi pri nas. Govornik nasvetuje, naj se paragrafa sprejmeta po prvotnem vladnem načrtu.

Dež. predsednik baron Hein pritja dru. Tavčarju. Namen določbi je pravičnost. Prvotna določba je varstvo za obe stranki. Sodna cenitev je prvo varstvo, drugo je pravdni pot. Po odsekovem predlogu je uničeno to dvojno varstvo in se nadomešča le z jednim. Vladni načrt je praktičnejši in boljši.

Posl. dr. Majaron ugovarja, da bi bil vladni načrt boljši. Vladni načrt ne daje dvojne varnosti. Po njem bi nastopila določitev odškodnine, t. j. cenitev v smislu civilnopravnega reda, a ker ni povedano, na kaj se je pri cenitvi ozirati, bi se določila navadna cena, ne bi se pa upoštevale koristi, katere ima posestnik iz konkretnega položaja svojega zemljišča, kakor se to godi pri eksproprijaciji za železnice. Že zaradi tega je novi predlog ugodnejši. Pri sodni cenitvi po vladnem načrtu cenita dva zvedenca; jeden kot zastopnik občine bo ceno nizzdolu tiščal, drugi kot zastopnik stranke bo delal nasprotno; imenoval se bo tretji izvedenec. Po novem predlogu se bodo imenovali trije cenilci, ki bodo po analogiji eksproprijacijskega zakona pri železnicah morali biti zmožni in izkušeni možje in se bodo morali ozirati na vse okolnosti, merodajne za popolno odškodnino. Torej je sedanj odsek predlog ugodnejši, nego je bil prvotni vladni načrt. Cenitev se mora objektivno vršiti, ni se ozirati na jedno ali drugo stranko. Cenilci bodo morali razodeti svoje motive, česar pri prvi sodni cenitvi niso vezani storiti. Dvojne varnosti v vladnem načrtu ni. Po sodni cenitvi se ne more začeti nobena pravda z upom na uspeh, a po novem načrtu ni pravda izključena, nego se faktično takoj vrši in dožene. Ker glede sankcije ni pomisleka, naj se novi odsek predlog vzprejme.

Pri glasovanju se z neznatno večino vzprejme po predlogu dra. Tavčarja prvotni načrt §§ 9. in 10. in se novi načrt odkloni.

Poročanje prevzame zopet posl. dr. Tavčar in predlaga, naj se ves načrt odobri v tretjem branju. — Sprejeto.

Posl. Hribar omeni, da se bo z zakonom zelo koristilo mestu, ker se mesto sedaj ne more geniti. Zato naj dež. odbor ne postopa tako, kakor navadno. Govornik predlaga resolucijo, naj dež. odbor takoj predloži zakonski načrt in vse akte deželni vladi, stenografični zapisnik o razpravi glede stavbinskega reda pa naj se takoj natisne. Največjo zaslugo za rešitev te stvari sta si pridobila dež. predsednik baron Hein in poročevalec dr. Tavčar. Spodobi se, da se tema gospodoma izreče priznanje.

Posl. dr. Schaffer se izreče zoper prvi del Hribarjeve resolucije, ker bo dež. odbor vso stvar predložil koj vladi in le želeli je, da se zakon sankcionira predno se natisnejo stenografični zapisniki.

Posl. Hribar pravi, da zahteva njegova resolucija, da se stenografični zapisnik koj natisne.

Po kratki opombi dr. Schafferja se odkloni prvi del resolucije, drugi del, ki izreka zahvalo baronu Heinu in dr. Tavčarju se vzprejme.

Posl. Lenarčič poroča o resoluciji glede železnice Celovec-Loka-Divača. Pravi, da se odsek ni mogel odločiti za kako premembo in nasvetuje, naj se resolucija vzprejme.

Posl. baron Schwegel govori obširno o celi stvari in dokazuje, da je predlagana resolucija v nesoglasju z lanskim sklepom in nasvetuje resolucijo, ki se ne izreka za nobeno progo.

Posl. Globočnik sklicuje se na svoja izvajanja v seji 7, dne 8. svečana t. l. in povdarja poslancu baronu Schweglu nasproti, da resolucija, kakor je danes v razpravi, nikakor ne nasprotuje dosedanjim sklepom deželne zbor. Že v letih 1872, 1874, 1881 ogreval se je deželni zbor za železnično zvezo mej Trstom in Celovcem preko Loke. Najjasnejše je pa to storil v sejah od 20. januarja 1886, od 28. oktobra 1890 in 15. svečana 1894. Nasprotno se pa deželni zbor ni nikoli ogreval za Bohinjsko progo ali za progo Medvedja dolina-Celovec. V seji od 9. maja 1893 se je jedino le želja izrekla, da naj vlada tudi Bohinjsko progo študira. Sedaj je ta proga proučena in jasno nam je, da Bohinjska-Medvedjedolska proga ne ugaia našim deželnim koristim, pač pa Loško-Ljubeljaka, kajti ta proga veče rodovitne in obrtne kraje Tršič

Kranj, Loko, Vipavo, Idrijo, Razdrto in Senožeče s Trstom in prihranjenih nam bo nekaj lokalnih železnic, katere bi morala sicer dežela zidati in podpirati. Ta proga pa tudi ugaja najbolje državi, ker bi bila okrog 16 milijonov cenejša od Bohinjske, ker je neodvisna od južne železnice, in ker je v stratezičnem oziru prevelike važnosti. Zato naj se deželni zbor izreče za Loško Ljubaljsko progo.

Posl. Modic govori v istem zmislu.

Posl. Schwegel zavrača nekatera izvajanja posl. Globočnika.

Posl. Zelen govori tudi o tej stvari.

Posl. Klun dokazuje, da predlagana resolucija ne nasprotuje lanskemu sklepu dež. zbora, ker je v tem rečeno, da dež. zbor vzdržuje vse prejšnje za progo Divača-Loka govoreče sklepe.

Posl. dr. Tavčar pravi, da je dež. zbor vedno varoval svoje stališče glede proge Loka-Divača. Reklo se je le, če bi ta proga ne bila mogoča, bi se zadovoljila dežela tudi z drugo progo. Tega stališča se držimo tudi danes. Resolucija barona Schwegla želi, naj bi postal dež. zbor indifereenten. Tega stališča ne moremo zavzeti, naj se toraj odobri predlagana resolucija.

Posl. Lenarčič pritrja dr. Tavčarju in pravi, da se mora dež. zbor izreči za progo, ki dlje teče po deželi.

Konečno je bila sprejeta sledeče resolucija, katero je upravnemu odseku predlagal poslanec Globočnik:

„Ker bi bilo za kronovino Kranjsko in tudi za celo državo velike koristi, če bi se Trst, kot najvažnejše našo trgovsko pristanišče zvezal po drugi samostojni in krajši železnični progi, kakor je sedanja s severnimi deželami, izreka dež. zbor, sklicujoč se na svoj sklep v seji 20. januarja 1886. željo, da bi se c. kr. avstrijske državne železnice dopolnile s progo Divača-Loka in s progo Kranj-Celovec preko Karavank.

Deželnemu odboru se naroča, da ta sklep prijaví visokemu c. kr. železničnemu ministerstvu v blagovoljno uvaževanje“.

Posl. Kersnik poroča o predlogu posl. Povšeta o osnovi kmetijskih zadrug in po obširnem utemeljevanju predlaga resolucijo, naj vlada predloži državnemu zboru zakonski načrt o snovanju zadrug, kateri se bo vestno oziral na gospodarske in druge razmere v naši kronovini. Sprejeto.

S tem je dnevni red končan.

Dež. predsednik baron Hein naznani Najvišji sklep, da se odloži zasedanje deželnega zbora.

Dež. glavar Detela zaključi ob 3/4 na 9. uro sejo, naznanivši, da se prihodnja seja naznari pisnimim potem.

* * *

V tajni seji v ponedeljek zvečer so se storili naslednji sklepi:

1. Ferdinand Omejc se letna osebna doklada zviša za 100 gld. za toliko časa, dokler se ne premakne v višji plačilni razred.

2. Prošnja deželnega blagajnika Karola Žagarja, da bi se mu pri svoječasnem vpokojenju poleg redne plače 1500 gld. vstela v pokojnino tudi osebna doklada letnih 190 gld., se prosilcu vrača z opomnjo, da sedaj ni poverda za rešitev prošnje, ki se bo de sivoječasnno primerno upoštevala.

3. Prošnja Viktorja Hofmana se vrača z opombo, da sedaj ni povoda za meritorno rešitev prošnje.

4. Ferdinandu Pfeiferju se dovoljuje pokojnine 2/3 njegove redne plače.

5. Prošnji Franca Ravniharja, da bi se mu pokojnina zvišala za 400 gld., se ne more ugoditi.

6. Prošnji Antona Prelesnika, deželnega knjigovodje, za osebno doklado letnih 290 gld. se z ozirom na organizacijo deželnih uradov z dne 17. februarja 1894 ne more ugoditi.

7. Deželni odbor se pooblašča, da služabniku Jožetu Šelkotu za zgradbo hiše po svoji previdnosti dovoli starega stavbinskega gradiva od razrušenih deželnih hiš.

8. Stražnemu nadzorniku v prisilni delavnici, Francu Pavlovčiču, se s 1. januarjem 1896 dovoli osebna doklada.

9. Predlogu g. posl. Hribarja, da bi se g. deželnemu inženirju V. Hraskemu podelil naslov nadinženirja ali pa deželnega stavbenega svetnika, se z ozirom na organizacijo deželnih uradov z dne 17. februarja 1894 ne more ugoditi.

10. Deželnim primarijem se poviša osebna doklada na 200 gld.

V Ljubljani, 12. februarja.

Koroški deželni zbor je zavrgel z 22 proti 9 glasom predlog, da se upelje veronauk na višjih razredih celovške realke. Predlogo sta zagovarjala deželni predsednik in pa knezoškof dr. Kahn. Zanimiv je bil zagovor deželnega predsednika. Znano je, da je deželni predsednik v deželnem šolskem svetu se bil izrekel proti dotičnemu predlogu knezoškofa dr. Kahna, stavljenemu v deželnem zboru. V deželnem zboru je pa tedaj deželni predsednik molčal, ko se je škofov predlog bil odklonil. Deželni predsednik bil je torej malo v zadregi, ko je moral zagovarjati, ker je prej pobijal. Mož si zna pomagati. Rekel je, da je vladna predloga vse nekaj drugega nego škofov predlog. S poslednjim se je hotel le pouk veronauka upeljati in bi se bili učenci preobložili, po vladni predlogi se pa preminja tudi nekaj pouk jezikov in se torej drugod toliko razbremenene učenci, kakor se z veronaukom obremene. Steinwender se je tudi izrekel za upeljavo veronauka. On je odločno proti temu, da bi se duhovščini priznalo kako vodstvo v politiki, a v šoli se je jej pa mora pustiti nekaj upliva. Poročevalec dr. Ubl in poslanec Pavel Mühlbacher sta pa z vso odločnostjo ugovarjala uvedenju veronauka na realki. Poslednik je trdil, da pobesedno učenje dogem in pa cerkvene zgodovine ni v nobeni zvezi z verskonravno vzgojo.

Popravljen Borisovo bode imelo velike politične posledice. Neki angleški list ve povedati, da Rusija dela na to, da se bolgarskemu knezu prizna tudi dedno pravo do Makedonije. Seveda vrhovni gospodar Makedonije bo ostal še vedno turški sultan. -- Katoliška cerkev že postopa s knezom Ferdinandom kakor z izobčencem. Dosedaj se je zanj molilo v katoliški cerkvi v Sofiji, a sedaj se pa molitev za kneza že izpušča. Na prebivalstvo je to napravilo slab utis, ker so v pravoslavni cerkvi za kneza vedno molili, če tudi ni pravoslaven.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 12. februarja.

— (Repertoar slovenskega gledališča.) Prihodnja slovenska predstava bo v soboto, in sicer se bode igrala znana igra „Precijozza“.

— (Slovensko gledališče.) Gospodična Ševčikova se je sinoči prepričala, da si je tekom sezone pridobila najsrčnejše simpatije gledališkega občinstva, da jo to ceni in spoštuje kot odlično in neutrudljivo umetnico. Ker smo posamične pevke in pevce, ki nastopajo v „Prodani nevesti“, ocenjali že pri prejšnjih predstavah, je dovolj, če povemo, da je bila sinočna repriza jako dobra in da je bilo mnogo ploskanja. Gospodični Ševčikovi so se prirejale jako srčne ovacije, uročen pa jej je bil velik venec v obliki lire in štirje krasni šopki z lepimi trakovi. Gledališče je bilo skoro razprodano.

— (Maškarada ljubljanskega „Sokola“.) Naprošeni smo, da objavimo sledeči „pustov“ poziv: Za „Sokolovo“ maškarado, katera mi je mej vsemi mojimi otroci najbolj pri srci, najel sem že več skupin. Več seve ne smem povedati. Slavno občinstvo naj se zadovolji s tem-le: krasne so, imenitne, originalne ter iz vseh krajev narobe-sveta doma in, kar se samo ob sebi ume, ob tem času poskočnosti, veselja, zabave — izbornu uplivajo na one mišice, ki vzbujajo smeh. Komur so torej te mišice že zarjavele, svetujem mu nujno v prid njegovega zdravja: Ne premišluj, ali bi obiskal moje kraljestvo, ali ne; časa za premišljevanje je za menoj čez mero dovolj; vse ob svojem času: Sedaj skakaj, potem meditiraj, sedaj pust, potem post! Odločnost diči moža! Odloči se torej, pridi, glej, se smeji in dobro imej brez mej!

— („Slavčeva maškarada“.) Piše se nam: Predpust se bliža koncu, čas poteka, ženiti se je treba, zato je obljubil „Kreveljnov Jaka“ praznovati svojo „ofcet“ na „Slavčevi maškaradi“, kamor pripeljejo fantje tudi njegove neveste „bališ“, ob spremstvu „frmonke“ in „klaneta“. Ob taki svečani priliki pa je potreba še druge zabave, zato bode skrbela „Slovaška družba“ z nedosežno okretnostjo svojega medveda „Kosmatina“, najboljšega plesalca po glasih „Lajerkostna“. Da bi pa bila ta „ofcet“ še bolj imenitna, zato vabi „ženin“ vse svoje prijateljice in prijatelje, da bi ga počastili in se z njim vred zasukali, za godce in „šajdezen“ bode že on poskrbel.

— (Bicikliški venček.) katerega je priredil klub slov. biciklistov „Ljubljana“ v soboto 8. t. m. v prostorih „Narodnega doma“ privabil je lepo šte-

vilo plesateljnih lepotic in odličnega občinstva. Te lovadna dvorana, kakor vhod bila sta okusno ozaljšana z raznim zelenjem. Kolesarji, nastopajoči v elegantnih novih salonskih opravih, pokazali so svojo žilavost in vstrajnost tudi pri plesu. Pri četvorkah našli smo okoli 50 parov, število, katero se do zadnje četvorke ni zmanjšalo. Ples počastili so s svojo navzočnostjo, podžupan ljubljanski g. Karol Bleiweis vitez Trsteniški, drž. poslanci dr. Fr. Ferjančič in Josip Kušar, deželni poslanec gospod dr. Ivan Tavčar, več gospodov mestnih odbornikov in nekaj vojaških dostojanstvenikov. Klub je s priredbo venčka zopet pokazal, da goji vsestransko pravo društveno življenje in uživa simpatije vseh slojev slovenske družbe ljubljanske.

— (Plesni venček knjigovezov,) kateri se je vršil preteklo soboto „pri Koslerji“, se je v vsakem oziru obnesel prav povoljno in kaže, da ima mlado društvo mnogo simpatij. Ker so gospodje lastniki knjigoveznic žrtvovali precejšnje svote za preplačila je tudi blagajna imela prev dovoljen uspeh.

— (Zmrznil) je v noči od 7. na 8. t. m. Jurij Grass iz Schweinitza v Šleziji. Dva moža sta našla Grassa pijanega na cesti v Spodnji Šiški in ga nesla k nekemu bližnjemu posestniku, pri katerem je Grass že večkrat prenočil. Človekoljubni posestnik — žal, da nam ni znano ime tega vrlega moža — pa je Grass pustil ležati pred hlevom, vsled česar je nesrečnik zmrznil.

— (Nova pošta.) Dne 16. t. m. odpre se v Poljanah na Kranjskem v polit. okraji kranjskem nov poštni urad, ki se bode pečal s pisemsko in vožno pošto ter ob enem služboval kot nabiralnica poštno-branilniškega urada. Zvezo bode imel s poštним omrežjem po poštne vozu, ki vsak dan vozi mej Gorenjo vasjo in Škofjo Loko.

— (Narodna čitalnica v Ribnici) priredi na pustno nedeljo dne 16. februarja 1896. v prostorih g. Ant. Arkota v Ribnici koncert in plesni venček. Vstopnina: Za ude 30 kr., za neude 50 kr. Začetek ob 8. uri zvečer. Udarajo „Ribniški tamburaši“. Maske dobro došle!

— (Čitalnica v Starem trgu) priredi dne 16. februarja t. l. v svojih prostorih veselico z maskarado. Mej odmorom tombola. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina za ude 30 kr., z družino 50 kr.; za neude 50 kr., z družino 1 gld. Nemaškiran plačajo 10 kr. globe.

— (Bralno društvo „Mir“ v Veliki nedelji) priredi v gostilni gosp. Alta v nedeljo dne 16. februarja veselico s šaljivo tombolo, prosto zabavo in plesom. Vstopnina ni nič.

— (Pevsko društvo „Adrija“ v Barkovljah) priredi v soboto dne 15. februarja veselico s plesom v prostorih „Gospodarskega društva na Greti“. Začetek točno ob 8 uri zvečer. Mej posamičnimi točkami, kakor pri plesu bo sviral tržaški orkester. Vstopnina k veselici 30 kr. za osebo; k plesu za možke 50 kr.; za ženske k veselici in plesu 30 kr., samo k plesu 20 kr., sedeži po 10 kr.

— (Čitalnica v Kastvu) priredi v nedeljo, dne 16. t. m., v prostorih „Narodnega Doma“ veselico.

* (Meteor.) Blizu Madrida je padel neki meteor na tla mej močno svetlobo in razpokom. V mestu so mislili, da je potres. Iz tobačne tovarne so bežali vsi delavci. Pri tem so se podre stopnice in je 17 ljudi mrtvih. Pa tudi več drugih nesreč se je pripetilo. Neki mož je skočil skozi okno na cesto. Iz šol zbežali so otroci in se jih je več poškodovalo. Trgovci so zapirali prodajalnice.

* (Splašeni konji.) V Lvovu se se splašili dne 9. t. m. štirje konji in prouzročili veliko nesrečo. Osem oseb so podrli. Jedno delavko so tako pohodili, da je bila takoj mrtva. Za več sto goldinarjev blaga so konji uničili. Voznika, ki sta pustila konje brez varstva, je policija po velikem uporu zaprla.

Brzjavke.

Dunaj 12. februarja. V dež. zboru se je primeril škandal. Steiner je očital dež. odboru, da lenobo pase; na to je dež. odbornik Schöffel razburjen odgovarjal rekši mej drugim: Kdor me razžali, tega ubijem.

Dunaj 12. februarja. Minister unanjih del grof Goluchowski je bil včeraj pri cesarju in mu poročal o bolgarskih razmerah.

Dunaj 12. februarja. „Fremdenblatt“ izjavlja, da bi mogle velesile priznati Koburžana le v zmislu berlinske pogodbe, ne pa kot suverena.

Dunaj 12. februarja. Koburžanova mati, princezinja Klementina je odpotovala v Rim, da prosi papeža, naj ne ekskomunicira nje sina. Ekskomunikacija se ima izreči v petek.

Sofija 12. februarja. Koburžan se odpelje dne 21. t. m. v Carigrad, da se pokloni sultanu, od tam pa odpotuje v Petrograd.

Sofija 12. februarja. „Agence Balcanique“ javlja: Bolgarska vlada je dobila oficijelno naznanilo, da je sultan priznal Koburžana kot bolgarskega suverena in turškim poslanikom pri velesilah naročil, izposlovati pri voljenje dotičnih vlad.

Zahvala.

P. n. odboru „plesnega venčka z dne 8. februarja t. l. v sodruži s kočjaži, strežniki in služabniki v kazinskem steklenem salonu“ izraža tem potom za podarjenih 12 gld. v korist dekliške sirotišnice svojo najtoplejšo zahvalo vodstvo „dekliške sirotišnice“ na Poljanah.

Iz uradnega lista.

Izvršne ali eksekutivne dražbe: Luke Brvarja posestvo v Sv. Planini, (v drugič) dne 14. februarja v Litiji.

Franceta Slovše v Ljubljani, premičnine (pohiše, vozovi in poljedelsko orodje) cenjene 192 gld. 20 kr., dne 17. februarja in 2. marca v Ljubljani.

Andreja Vidmarja zemljišče v Rakitni, cenjeno 2105 gld., dne 18. februarja (ponovljeno) na Vrhniki.

Petra Medoša posestvo v Belčem Vrhu, cenjeno 1724 gld., Stefana Krušeca posestvo v Učakovcu, cenjeno 880 gld. 50 kr. in Janeza Verščaja posestvo v Črnomlju, cenjeno 1905 gld., vsa tri dne 19. februarja in 24. marca v Črnomlju.

Janeza Težaka posestvo v Čurilih, cenjeno 1069 gld., (v drugič) dne 20. februarja v Metliki.

Janeza Gerjla zemljišče v Harijah, (ponovljeno) dne 21. februarja v Ilirski Bistrici.

Franca Goršeta posestvo v Dolenji vasi, (v drugič) dne 21. februarja v Ribnici.

Meteorološko poročilo.

Febr.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
11.	9. zvečer	744.8	+ 1.1	sl. zahod	jasno	0.0
12.	7. zjutraj	743.5	- 2.7	sl. vzvzh.	skoro jas.	
	2. popol.	740.4	+ 9.7	sl. vzvzh.	skoro jas.	

Srednja večerajšnja temperatura +1.5°, za 2.1' nad normalom.

Dunajska borza

dne 12. februarja 1896.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. — kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 „ 20 „
Avstrijska zlata renta	121 „ 90 „
Avstrijska krona renta 4%	101 „ 40 „
Ogerska zlata renta 4%	122 „ 35 „
Ogerska krona renta 4%	99 „ 20 „
Avstro-ogerske bančne delnice	1008 „ — „
Kreditne delnice	384 „ 50 „
London vista	120 „ 80 „
Nemški drž. bankovci za 100 mark	59 „ 05 „
20 mark	11 „ 80 „
20 frankov	9 „ 57 „
Italijanski bankovci	43 „ 85 „
C. kr. cekini	5 „ 67 „

Javljava prežalostnim srcem, da je umrla danes dopoldne ob deseti uri najina iskreno ljubljena hčerka

Zofijka

po dolgotrajni, nepopisno mučni bolezni v sedmem letu starosti.

Pogreb bode v četrtek dne 13. februarja popoldne ob 5. uri iz hiše št. 34 v Kolodvorskih ulicah.

V Ljubljani, dne 12. februarja 1896. l.

(1926) Ivan in Alojzija Kozjek.

Zahvala.

Na mnogoštevilnih dokazih sožalja, ki mi dohajajo povodom smrti mojega draga očeta, izrekam najiskrenejšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 12. februarja 1896.

(1925) Ivan Hribar.

Jožef Weghuber

elektrotehnik

Zofija Weghuber roj. Bogataj

poročena.

Dunaj

dne 12. februarja 1896.

Kranj

(1924)

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1895

Nastopno omenjeni prihajalci in odhajalci časi označeni so s sprodnim številom oaza.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

- Ob 19. uri 5 min. po moči osebnih vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Čas Selsthal v Ansece, Ischl, Gmunden, Solnograd, Steyr, Lince, Budejovice, Plzeň, Marijine varo, Hebe, Karlove varo, Francovo varo, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
- Ob 5. uri 10 min. sputraj osebnih vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, Čas Selsthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.
- Ob 19. uri 55 min. popoldne osebnih vlak v Novo mesto, Kočevje.
- Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebnih vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selsthal, Dunaj.
- Ob 4. uri popoldne osebnih vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Ljubno, Čas Selsthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jeseru, Inomost, Bregeno, Gurth, Genova, Paris, Steyr, Lince, Gmunden, Ischl, Budejovice, Plzeň, Marijine varo, Hebe, Francovo varo, Karlove varo, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
- Ob 7. uri 40 min. večer osebnih vlak v Kočevje, Novo mesto.

Razun tega ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 26 min. popoldne osebnih vlak v Lince-Bled.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

- Ob 6. uri 55 min. sputraj osebnih vlak s Dunaja via Amstetten, Lipskega Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Hebe, Marijinih varov, Plzeňa, Budejovice, Solnograda, Lince, Steyra, Gmunden, Ischla, Ansece, Ljubna, Celovec, Beljaka, Franzensfeste, Trbiša.
- Ob 8. uri 19 min. sputraj osebnih vlak iz Kočevja, Novega mesta.
- Ob 11. uri 36 min. dopoldne osebnih vlak s Dunaja via Amstetten, Lipskega Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Hebe, Marijinih varov, Plzeňa, Budejovice, Solnograda, Lince, Steyra, Parisa, Genova, Gurth, Bregeno, Inomost, Zella na Jeseru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovec, Pontabla, Trbiša.
- Ob 3. uri 39 min. popoldne osebnih vlak iz Kočevja, Novega mesta.
- Ob 4. uri 15 min. popoldne osebnih vlak s Dunaja, Ljubna, Selsthal, Beljaka, Celovec, Franzensfeste, Pontabla, Trbiša.
- Ob 9. uri 35 min. večer osebnih vlak iz Kočevja, Novega mesta.
- Ob 9. uri 4 min. večer osebnih vlak s Dunaja preko Amstetena iz Ljubnega, Beljaka, Celovec, Pontabla, Trbiša.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

- Ob 7. uri 25 min. sputraj v Kamnik.
- Ob 9. uri 05 min. popoldne
- Ob 11. uri 50 min. večer

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

- Ob 6. uri 55 min. sputraj iz Kamnika (1705-35)
- Ob 11. uri 15 min. dopoldne
- Ob 9. uri 40 min. večer (1880-2)

Št. 25.519.

Dijaška ustanova.

S pričetkom tekočega šolskega leta izpraznjeni sta 2 mesti Jernej Sallocherjevih ustanov po 50 gld. na leto.

Pravico do teh ustanov imajo dijaki ljubljanskih gimnazij, ki so bili na Kranjskem rojeni ter so ubogi, lepega vedenja in pridni.

Prošnje z dokazili o rojstvu na Kranjskem, o uboštvu, o vedenju in o napredovanju v učenju, vložiti je

do konca februarja letos pri predstojnem gimnazijskem ravnateljstvu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

1. dan februarja 1896.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Doktorja pl. Trnkóczy-ja odvajalne kroglice

čistijo želodec in so se vselej sijajno obnesle pri zabasanih človeških telesu, skazenem želodcu, pomanjkanju slasti do jedij itd.

Ker to zdravilo izdeluje lekarna sama, velja škatljica samo 21 kr., jeden zavoj s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr.

Dobiva se pri (1803-2)

Ubaldu pl. Trnkóczy-ju lekarnarju v Ljubljani.

Pošilja se z obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy v Gradcu.

Komí

z dobrimi spričevali se vzprejme v trgovino mešanega blaga pri (1923-1)

M. Sadnek-u v Senožecah, Notranjsko.

Krojaški obrt

z lepo prodajalnico

in lepim stanovanjem v nekem mestu v Dalma-ciji, z mnogimi dobrimi naročniki in brez konkurence, se prav po nizki ceni odda.

Natančnejši pogoji se izvedó pismeno ali ustno pri g. Franu Perko, sobnemu slikarju v Ljubljani, Florijanske ulice št. 32. (1909-2)

Trgovski pomočnik

izurjen v vseh trgovskih strokah, želi sedanjo službo premeniti.

Naslov pove iz prijaznosti upravnistvo „Slovenskega Naroda“. (1922-1)

Na najnovejši in najboljši način umetne (1504-25)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombo-vanja in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živca

zobozdravnik A. Paichel

poleg čevljarskega mostu, v Köhlerjevi hiši, I. nadst.

Paznik

ki se more uporabiti tudi kot predelavec, dobi mesto na neki žagi v Bosni.

Le na mlajše, priproste in marljive delavce, ki skazejo izvedenost v lesni stroki (tudi če so oženjeni), se jemlje ozir.

Ponudbe naj se pošiljajo: „Aufseherposten 10, poste restante Sarajevo“. (1920-2)

Najgotovejši uspeh

imajo preskušene in visoko cenjene

Kaiser-jeve

poprovo-metne karamele

proti pomanjkanju slasti do jedij, bolečinam v želodcu in spridenemu želodcu. Pristne v zavitkih po 20 kr. prodajata: Viljem Mayer in M. Mar-detschlager, lekarja v Ljubljani in Martin Petek (1429-8) II. v Veliki Nedelji.

Slikar in pleskar iz Celja.

Prevzemljem po ceni

slikarsko, pleskarsko in lakirarsko delo

ter jamčim za najboljši materijal.

Priporočila so na razpolaganje.

Vpraša naj se pri Karolu Kaiser-ju v hotelu „Pri Maltonu“ v Ljubljani ali naravnost pri (1824-6)

Avgustu de Toma

slikarju in pleskarju v Celju.

Slikar in pleskar iz Celja.

P. n. gostom, znancem in prijateljem naznanjam, da sem se preselil z današnjim dnem s svojo gostilno s

Starega trga št. 11

v Florijanske ulice št. 10

v lastno hišo.

Zagotavljam vsem p. n. gostom in znancem, da jih bodem, kakor dosedaj tako tudi v naprej točno postregel z dobro jedjo, s pristnimi vini in vedno svežim pivom.

Ljubljana, 8. svečana 1896.

(1912-2)

Fran Pok.

Fotografija.

P. n.

Usojam se najudaneje javiti, da je moj atelié odslej

(1860-6)

o Franciškanskih ulicah št. 12, pri tleh.

Atelié je opremljen z več vzprejemnimi in toaletnimi sobami in vsem novodobnim komfortom in tehničnimi novimi iznajdbami, kar mi bode omogočilo, izvrševati vsa dela najskrbneje in točno in ustrezati vsem zahtevam.

Z udano prošnjo, da se mi blagovoli ohraniti tudi nadalje zaupanje in naklonjenost, katero sem užival doslej, se priporočam z največjim spoštovanjem in ujudaneje

Aleksander Landau.